

TU'UNGA-LEA: FONO 'A E 'OTUA

'Ofa Fakatau'atāina

Ko e Fekau Hongofulu 'oku mahu'inga lahi ki he'etau fa'unga tui ko e kau 'Ahofitu. Lolotonga 'oku lahi 'aupito 'o e mamani faka-Kalisitiane 'oku nau malanga'i kuo 'osi fakata'e'aonga'i" 'a e fono 'i he taimi na'e pekia ai 'a Sisu 'i he funga kolosi – 'oku tau tui ko e fono 'a e 'Otua 'oku ta'e ngata pea ta'e fa'a liliu. 'Oku kei sai 'o a'u mai ki he taimi ni.

Tukukehe 'oku tau fehangahangi heni mo ha palopalema lahi, koe'uhi 'i he'etau ngaahi feinga ke malu'i 'a e fono 'a Sihova kuo tau fa'a fakahehema ai ke fakasi'isi'i 'a e tu'unga-lea ki ha fakakikihi ke fakafepaki'i 'a e tui kuo 'osi fakata'e'aonga'i 'a e fono – kumi ha ngaahi potutohi ke fakamo'oni'i ki he kau Kalisitiane kehe kuopau ke nau tauhi 'a e fono. Pea 'i he taimi tatau kuo tau fakatupu ha palopalema fakateolosia kiate kitautolu.

- Tuku Mu'a Keu Fai Ha Fakamatala:

Ko e Huhu'i Ko ia 'Oku 'Ia Kalaisi Sisu

Vakai ki he lau 'a 'Eleni Uaiti:

"Kuo te'eki ai ke tau hiki hake 'i he 'ao 'o e kakai 'o e ma'oni'oni 'a Kalaisi pea mo e mahu'inga kakato 'o 'Ene palani fungani 'o e huhu'i. Kuo tau tuku ange 'a Kalaisi mo 'Ene 'ofa ta'e mafakatataua, kae fakahū mai ki loto 'a e ngaahi fakakaukau mo e ngaahi faka'uHINGA, pea mo malanga'aki 'a e ngaahi malanga fakafekiki."

'Oku taau ke ngaahi 'akitautolu ke tatali 'i ha taimi lahi.

'Oku mahino, 'oku 'ikai sai ma'u pe hotau hisitolia mo e fono. Lolotonga 'oku tau femo'uekina mo hono malu'i 'o e fono 'aki ha ngaahi malanga "fakakikihi" ke fakafepaki'i kinautolu 'oku 'ikai ke nau tauhi ia, kuo fu'u tōtu'a 'etau fakatonutonu 'enau fehalaaki pea kuo tau fakatupu ha fehalaaki ia 'atautolu. 'Oku pehē 'e 'Eleni G. Uaiti, "Kuo te'eki ai ke tau hiki hake 'i he 'ao 'o e kakai 'a e ma'oni'oni 'a Kalaisi pea mo e mahu'inga kakato 'o 'Ene palangi fungani 'o e huhu'i. Kuo tau tuku ange 'a Kalaisi mo 'Ene 'ofa ta'e mafakatataua."

KAINGA LOTU – 'OKU FU'U MAMAFA

'Oku pehē 'e 'Eleni Uaiti, "Tuku 'a e fono ke ne tokanga'i ia. Kuo tau ngāue mo e fono kae 'oua ke tau pakukā 'o hangē ko e ngaahi tafungofunga 'o Kilipoa, ta'e 'i ai ha hahau pe 'uha. Tuku ke tau falala 'i he lelei 'a e Sisu Kalaisi 'o Nasaleti." 'Oku tau sio heni na'e 'ikai ko e ongosia 'i he fanongo ki he ngaahi malanga lahi ke malu'i 'a e fono. Na'e 'ikai ko ha me'a 'o e talanoa lahi kau ki he fono, ka koe'uhi 'oku tau fakatupu ha palopalema lahi fakateolosia kiate kitautolu. 'Oku tau malanga'i 'a e fono 'i ha founa 'oku tau vahevahe 'etau 'ilo 'o e kosipeli koe'uhi 'oku 'ikai ke tau sio ki he ngaahi lelei 'a Sisu."

Kuo fu'u lahi hono fakamatala'i 'o e fono 'a e 'Otua pea kuo fu'u lahi hono ako'i ki he kainga lotu, 'i he tu'unga ke meimei li'aki ai 'a e 'ilo 'o Sisu Kalaisi pea mo 'Ene felāve'i mo e fono ke hangē ko e feilaulau 'a Keini.

'Oiaue 'oku fakatatau 'a e malanga 'a e kau 'Ahofitu ki he feilaulau 'a Keini.

‘Oku hoko atu ‘a ‘Eleni Uaiti ‘o pehē, “ ‘Oku ‘ikai ha poini ‘oku fie ma’u ke nofo lahi hake fakamaatoato, toutou fail ahi hake, pe fokotu’u ma’u lahi hake ‘i he ‘atamai ‘o e

‘Oku hoko atu ‘e ‘Eleni Uaiti ‘o pehē, “ ‘Oku ‘ikai ha poini ‘oku fie ma’u ke nofo lahi hake fakamaatoato, toutou fai lahi hakeu, pe fokotu ma’u lahi hake ‘i he ‘atamai ‘o e kakai kotoa pē ‘i he ta’e malava ‘o e tangata kuo hinga ke ma’u ha lelei ‘i ha fa’ahinga me’a ‘aki ‘ene ngaahi ngāue lelei. ‘Oku ma’u ‘a e fakamo’ui ‘i he tui ‘ia Sisu Kalaisi pe taha.”

‘Oku hoko atu ‘a ‘Eleni Uaiti ‘o pehē.

Tuku ke ngaohi ‘a e kaveinga ke mahino mo ma’ala’ala ‘oku ‘ikai malava ke ma’u ha fa’ahinga me’a ‘i he’etau tu’u ‘i he ‘ao ‘o e ‘Otua pe ‘i he me’a’ofa ‘a e ‘Otua kiate kitautolu fakafounga ‘i he lelei ‘a ha taha..... Kapau ‘oku taau ke ma’u ‘e ha taha ‘a e fakamo’ui koe’uhi ko ha me’ a’oku ne fai, pea ta ‘oku tatau pe ia mo ha taha Katolika ke fai ‘a e fakamamahi koe’uhi ko ‘ene ngaahi angahala..... Kapu ‘oku ‘ikai lava ma’u ‘e ha taha ‘a e fakamo’ui tupu mei he’ene ngaahi ngāue lelei, pea kuopau ko e kelesi pe taha, kuo ma’u ‘e ha taha ko ha fai angahala koe’uhi ‘oku ne ma’u pea tui ‘ia Sisu. Ko e foaki ta’e ha totongi kakato ‘o e fakatonuhia ‘i he tui.”

‘Oku hoko atu ‘a ‘Eleni Uaiti ‘o pehē, “Kuo tau fakahehema ke fakamama’o mei ha fakamamafa mālohi ‘i he fakatonuhia’i ‘i he tui ‘i he’etau ngaahi malanga faka’evangeliō ‘i he manavahē te ne fakavaivai’i ‘etau fakakikihi ke poupu’i ‘o e talangofua ki he fono ‘a e ‘Otua. ‘I he taimi ‘oku tau fakakaukau ai ‘oku fakafalala ‘a e kosipeli ‘a Kalaisi ke fakatu’utāmaki ki he fono.”

Ko e ongo ‘eni ‘oku ma’u ‘ekinautolu ‘oku tui ‘oku fakafalala ‘a e fakamou’i ‘i he ngaahi ngāue lelei.

Kapau ko e fakamo’ui ko ha me’a’ofa ta’e totongi ‘o e kelesi ‘o e ‘Otua pe taha ke ma’u ‘i he tui pe taha, pea kapau ‘oku ‘ikai ‘aupito ma’u ‘a e fakamo’ui ‘i he tauhi ‘o e fono, ko e hā ‘oku tauhi ai ia?

‘Oku tau manavahē ke ngaohi ‘a e ongoongo lelei ke fu’u lelei ‘aki hono ngaohi ‘o e fakamo’ui ke ta’e totongi, koe’uhi ‘e ‘ikai ongo’i pe sio ‘a e kakai ki ha ‘uhinga ke tauhi ‘a e fono ‘a e ‘Otua. Ka ‘oku ‘ikai ko ia. ‘I he taimi ‘oku tau ma’u ai ‘a e kosipeli, ‘oku tau fiamālie lahi hake ke tauhi ‘a e fono. Ko ha fakasi’i ki he ‘Otua koe’uhi ‘oku ne fakasi’isi’i ‘Ene kelesi ‘aki ‘a e mahalo ‘oku tau lava ma’u ‘Ene ‘ofa makatu’unga ‘i he’etau ngaahi ngāue. ‘Oku ‘ikai ko ha misini ‘a e ‘Otua ke tau fakahū ‘a e pa’anga maka totonu ki loto ka tu’u ma’u ‘a e me’a ‘oku tau fie ma’u.

Ko e mo’oni’i me’a mahu’inga – ‘oku hala ha me’a ‘e taha ‘oku tau lava fai ke ma’u ai ‘a e ‘ofa ‘a e ‘Otua, ‘ikai ko e pehē ‘oku faingata’a ke ma’u, ka koe’uhi kuo tau ‘osi ma’u ia ‘ekitautolu. Ko e ‘uhinga ia ‘oku pehē ai ‘e Paula, “Koe’uhi ko e totongi huhu’i ‘a ia ‘oku ‘ia Kalaisi Sisu” (Loma 3:24). Tuku ke nofo ‘i hotau loto ‘a e fakalea ‘a Paula. Ko e fakamo’ui ko ha sino’i mo’oni kuo ‘osi ma’u ‘ia Kalaisi mo ‘Ene ngāue, pea ‘oku hala ‘atā ha me’a ‘oku lava tranaki atu ki ai. ‘Oku ‘i ai kotoa pē ‘iate ia.

‘I He’ene afeitaulalo ‘o hoko ko e tangata, ‘i He’ene mo’ui haohaoa, ‘i He’ene pekia fai feilaulau ‘i he funga kolosi, ‘i He’ene toe tu’u, pea mo ‘Ene hā’ele hake ke nofo ‘i he nima to’omata’u ‘o e Tamai, ‘oku tau sio ai ki he huhu’i ‘i hono fotunga kakato.

- Fakamo’ui, Kakato pea Ta’e Totongi ‘ia Kalaisi
- Ko e kosipeli ia
- Ko e ongoongo-lelei ia

- Ko e ongoongo fakafiefia
- Ko e pōpōaki fiefia

Pea 'i he momeniti 'oku tau feinga ai ke tanaki atu ki he "huhu'i ko ia 'oku 'ia Kalaisi Sisu" 'aki 'etau tauhi fono, 'oku mole atu 'a e ongoongo lelei hangē ha mao.

Ka 'oku fēfē 'a e fono?

'Oku Tamate 'a e Mata'i Tohi, Ka 'oku Foaki Mo'ui 'a e Laumālie.

Vakai ki he 2 Kolinito 3. Kapau ko e taha 'Ahofku koe kuo te'eki ai ke ke tokanga lahi ki he vahe ni, koe' uhi 'oku 'ikai fetaulaki lelei mo 'etau ako 'o e fono 'a e 'Otua. 'Oku ngali peau kuo te'eki ai pe ke ke fanongo 'oku malanga'i 'a e potu tohi ni 'i he'etau ngaahi malanga faka'evangeliō. 'Oku tau tui 'oku ui hotau siasi ke malanga'i 'a e fono 'a e 'Otua. Ko e ta'e fa'a liliu 'o e fono 'a e 'Otua ko e taha ia 'o 'etau ngaahi tefito'i tui. Pea neongo ia, ko e vahe ni ko e ngāue tu'u-ki-mu'a ia 'a Paula 'i he fono pea 'oku 'ikai ngāue'aki ia 'e he 'Ahofitu 'i he ako felave'i mo e fono. 'Oku fakahā heni 'e Paula 'ene fakakaukau fakakosipeli fungani taha 'i he fono, neongo ia ke 'asi 'i he malanga 'o e siasi 'Ahofitu. 'Oku 'ikai pe ke tau 'ilo ko e hā ke fai koe' uhi 'oku fepaki 'a e me'a 'oku tau lau kau ki he fono mo e me'a 'oku tala 'e Paula. 'Oku ou faka'ai'ai mālohi ko e me'a 'oku tala 'e Paula kau ki he fono 'i he 2 Kolinito 3 'oku fie ma'u lahi 'ekitautolu ko e kakai.

Tau kamata mo e veesi 6. 'Oku fakahā mahino 'e Paula 'ene misiona faka'evangeliō pea mo e tu'unga totonu ke 'i ai 'etau 'evangeliō. 'Oku pehē 'e Paula, " 'A ia kuo ne teu'i 'akinautolu ko e kau faifekau fa'a fai 'o e fuakava fo'ou, 'ikai 'o e mata'i tohi, ka 'o e laumālie, he 'oku tamate'i 'e he mata'itohi, ka 'oku foaki mo'ui 'e he laumālie" (veesi 6). Ko e kau faifekau 'a e 'Otua, 'oku kai ai kotoa pe 'akitautolu koe' uhi 'oku tau tui 'ia Kalaisi 'oku totonu ke lau kau ki hono talaki " 'a e fuakava fo'ou." Ko e pōpōaki ia kuo ui 'akitautolu 'e he 'Otua ke talaki. 'I hono fakalea 'e taha, kuopau ke tau ako 'a e fono 'a e 'Otua mo ha fakakaukau 'o e fuakava fo'ou.

Ko e hā 'oku mahu'inga ai?

Koe' uhi 'oku pehē 'e Paula, " 'oku tamate'i 'e he mata'i tohi." Ke malanga'i 'a e fono ko ha ngaahi lao kuopau ke tauhi 'oku tupu mai ai 'a e fakakaukau 'oku tau ma'u 'i he tauhi 'o e fono 'a 'etau ma'u 'Ene fakamo'ui, 'Ene 'ofa, 'Ene tali lelei 'oku fakatu'utāmaki fakalaumālie.

" 'Oku tamate'i 'e he mata'itohi."

Mavahe mei ha talaki mālohi, 'oku ta'e malava ke ta'e 'ilo, ko e talaki mahino kakato 'a e kelesi 'a e 'Otua, ko e mata'itohi 'o e fono 'oku ne ma'u pe taha 'a e mālohi ke faka'auha.

" 'Oku tamate'i 'e he mata'i tohi"

'Oku fakamatala'i 'e Paula 'ene 'uhinga 'i he veesi 7 'aki 'ene ui 'a e fono "ko e ngāue 'o e fakamala'ia." Mahino lelei 'oku lau 'a Paula kau ki he mate fakalaumālie, 'ikai ko e mate fakasino. 'Oku fakahā 'e he fono 'a e mate 'aki hono hilifaki ha ongo 'o e "fakamala'ia" 'i he konisenisi. Ko e lau 'eni 'a Paula 'i he Loma 3:20:

" 'Oku mei he fono 'a e 'ilo'i 'o e angahala."

" 'Oku tamate'i 'e he mata'i tohi"

Kapau 'oku malanga'i 'a e fono 'i he founa ke ngaohi 'akitautolu ke mahalo 'oku tau lava tauhi ia, kapau 'oku tau feinga mālohi fe'unga ko e ongo hala 'eni te tau muimui ai :

1. Te tau hoko ko e kau Falesi 'oku nau fakasiosio 'a e anga-fai mo e mo'ui 'o e ni'ihi kehe 'aki 'a e fakakaukau ke fakahalaia kinautolu
2. Pe 'oku tau feinga, mo feinga, mo feinga ke tauhi 'a e fono fakatupu 'e ha ongo 'o e manavahā mo e loto halaia, kae 'oua ke tau fo'i mo pahia.

“ 'Oku tamate'i 'e he mata'i tohi”

'Oku fakafehoanaki 'e Paula 'aki 'ene pehē, “ 'Oku foaki mo'ui 'a e Laumālie.” 'Oku ngāue 'a e Laumālie Ma'oni'oni 'i hono malanga'i 'o e fuakava fo'ou koe'uhi ko e potu ia 'oku fanau'i ai 'a e mo'ui fakalaumālie mo'oni. 'Oku hoko atu 'a Paula 'i he veesi 7 – 11.

“Pea kapau na'e naunau'ia 'a e ngāue 'o e mate na'e tohi tongi ki he ngaahi maka, 'a ia na'e 'ikai fa'a sio fakahangatonu ai 'a e fānau 'a 'Isileli ki he mata 'o Mosese, ko e me'a 'i he malava hono mata 'a ia na'e pau ke n gata. Pea 'ikai lahi hake hono naunau 'o e ngāue 'o e fakatonuhia. He ko ia na'e ngaohi ke naunau'ia, na'e 'ikai hano naunau 'i he me'a ni, ko e me'a 'i he naunau 'oku lahi hake. He kapau na'e naunau'ia 'a ia kuo faka'osi, ta 'oku lahi 'aupito hono naunau 'o ia 'oku tu'u ma'u.”

'Uluaki 'oku tau 'ilo 'oku lau 'a Paula kau ki he fono 'a e 'Otua 'ikai ko e fono 'a e ngaahi tu'utu'uni koe'uhi 'oku ne fakamahino'i 'a e fono 'oku ne lau ki ai na'e tohi tongi ki he ngaahi maka.” Ko ia 'oku lau 'a Paula kau ki he Fekau Hongofulu. Ka 'oku hoko atu 'a Paula 'o pehē, 'oku fakangatangata 'a e fono 'i he me'a 'oku ne lava fakahā mo e me'a te ne lava fai. Ko ia 'oku pehē 'e Paula na'e pau ai ke “mole atu” hono naunau koe'uhi kae 'atā ki ha me'a 'e taha.

Ko e founa ko 'eni hono fakamatala'i 'o e Fekau Hongofulu 'oku 'ikai lelei ia kiate kitautolu ko e kau 'Ahofitu. Neongo ia 'oku hoto atu 'a Paula 'i he Loma 7:4 'o pehē, “Ko ia hoku kainga kuo mou hoko 'o mate ki he fono 'i he sino 'o Kalaisi.” 'I he veesi 6, “Ka ko 'eni, kuo fakahaofi 'akitautolu mei he fono, he kuo mate ia ne tau mo'ua ki ai, koe'uhi ke tau tauhi 'e he fakafo'ou o e loto, kae 'ikai 'i ha mata'i tohi kuo motu'a.” 'Oku pehē 'i he Loma 10:4: “He ko e fakahaohao 'o e fono 'a Kalaisi.” 'I he Kaletia 3:24, 25 'oku pehē 'e Paula, “Pea ko ia ko hotau takiaki'i 'a e fono kia Kalaisi, koe'uhi ke fakatonuhia'i 'akitautolu 'e he tui. Kae hili 'a e hoko mnai 'a e tui 'oku 'ikai ke tau kei mo'ulalao ki he takiaki.”

Fakahisitōlia, 'i he hū mai 'a e siasi 'Ahofitu na'a ne toe 'ilo 'a e fono kuo ngalo 'a e 'Otua. 'Oku tau ma'u 'a e totonu ke hiki hake 'a e Fekau Hongofulu 'oku ta'e fa'a liliu, ta'e ngata, pea 'oku 'ikai fakaliliu'aki. Neongo ia, lolotonga 'oku fakamama'o he tui kuo 'osi fakata'e'aonga'i 'e he pekia 'a Sisu 'i he kolosi, kuo tonounou foki 'i he kongā lahi taha ke 'ilo 'a e me'a 'oku lau ki ai 'a Paula, kau ki he fono. Pea ko hono ola 'oku toutou valoki'i kitautolu he'etau palofita, 'Eleni Uaiti koe'uhi ko ha fehalaaki 'i he fono 'a e 'Otua. Ka kapau 'oku tau feinga ke fai 'a e me'a 'oku lau ki ai 'a Paula kau ki he Fekau Hongofulu 'i he fakahaohao mei he luo tui kuo 'osi fakata'e'aonga'i 'a e Fekau Hongofulu pea ke fakahaohao mei he luo 'o e tui 'oku tau ma'u 'a e fakamo'ui tupu mei he'etau ngaahi ngāue lelei te tau toki ma'u ai 'a e mahino lahi ki he kospeli 'a ia na'e te'eki ai ke tau a'usia ki mu'a.

Tuku mu'a ke tau foki ki he 2 Kolinito 3.

Hili hono tala mai 'e Paula 'oku ma'u 'e he fono ha fa'ahinga 'o e naunau, 'oku ne tala mai kuopau ke faka'ata'atā 'e he naunau 'o e fono ki ha naunau fungani ange. “he kapau 'oku naunau'ia 'a e ngāue 'o e

fakamala'ia, pea 'oku lahi hake 'aupito hono naunau 'o e ngāue 'o e fakatonuhia. He ko ia na'e ngaohi ke naunau'ia na'e 'ikai hono naunau 'i he me'a ni ko e me'a 'i he naunau 'oku lahi hake. He kapau na'e naunau'ia 'a ia kuo faka'osi, ta 'oku lahi 'aupito hono naunau 'o ia 'oku tu'u ma'u."

'Oku mahino 'a Paula, 'oku 'i ai ha naunau kuo 'omi ki he mamani 'ia Kalaisi 'a ia 'oku "lahi hake" 'i hefono kuo tohi tongi ki he ngaahi maka pe na'e 'ikai ma'u ha "naunau" 'e he fono ko ia.

'I heni ko e naunau ko ia 'oku "lahi hake" 'i he naunau 'o e Mo'unga Sainai 'oku fetongi 'i he naunau 'o e Mo'unga Kalevale.

Fakatokanga'i 'a e ngaahi lea 'a e veesi 9: "He ka pau 'oku naunau'ia 'a e ngāue 'o e fakamala'ia, pea 'oku lahi hake 'aupito hono naunau'ia 'o e ngāue 'o e fakatonuhia." 'Oku fakamo'ui 'e Kalaisi 'a e kau fai angahala 'aki foaki 'o e "fakatonuhia" kiate kinautolu kae 'ikai ko e fakamala'ia."

'Oku 'omi 'e Paula 'a e mo'oni tatau 'aki ha lea kehe. Lau 'a 2 Kolinito 5:19, "Na'e 'ia Kalaisi 'a e 'Otua 'o ne fakalelei 'a mamani kiate ia, 'o 'ikai lau kiate kinautolu 'enau ngaahi fai hala." Pe hangē kuo liliu 'i he Paaki Fo'ou Fakavaha'a Pule'anga, 'oku fakamo'ui 'e he 'Otua 'a e kau fai angahala 'aki 'a e " 'ikai lau 'a e ngaahi angahala 'o e kakai ke fakaholomui'aki nautolu." Ko e fakamolemole 'a e 'Otua 'oku kakato pe ta'e totongi.

Tuku ke tau toe foki ki he 2 Kolinito 3 pea sio ki he fakama'opo'opo faka'osi 'a Paula veesi 12 – 18.

"Pea ko ia 'i he'ema'u ma'u 'a e 'amanaki lelei pehē, 'oku mau lea 'ilongofua lahi ai. Pea 'ikai hangē ko Mosese, na'a ne ai 'a e pulou ki hono mata, pea na'e 'ikai fa'a sio fakamama'u atu 'e he fanau 'a 'Isileli ki he ngata'anga 'o ia kuo faka'osi. Ka na'e fakakui honau loto, he 'oku a'u ki he 'aho ni 'oku kei tu'u ma'u 'o ta'eue'ia 'a e pulou ko ia 'i he lau 'o e fuakava motu'a 'a e pulou ko ia kuo mole 'ia Kalaisi. Ka 'oku a'u ki he 'aho ni, 'oku kei 'i honau loto 'a e pulou ko ia kuo mate 'ia Kalaisi. Ka ko 'eni 'oku tafoki ia ki he 'Eiki 'e to'o atu 'a e pulou. Pea ko e 'Eiki 'o e laumālie ko ia, pea ko ia 'oku 'i ai 'a e Laumālie 'o e 'Eiki, 'oku 'i ai 'a e tau'atāina. Ka 'oku tau vakai kotoa pē " 'o mata ta'e pulou 'i he sio'ata ki he naunau 'o e 'Eiki, pea 'oku tau liliu ki hono tatau mei he naunau ki he naunau 'i he laumālie 'o e 'Eiki."

'Oku fakamatala'i 'i heni 'e Paula ha tu'unga fakaetangata 'a ia 'oku 'ilo 'e he kakai 'a e Tohi Tapu, ka 'oku 'ikai ke nau 'ilo ia. 'Oku nau 'ilo 'a e tohi ka 'i he taimi tatau 'oku nau ta'e 'ilo fakalaumālie. 'Oku nau 'ilo 'a e folofola, ka 'oku 'ikai ke nau 'ilo 'a e Folofola. 'Oku nau 'ilo 'a e ngaahi vahe mo e ngaahi veesi mo e ngaahi mo'oni'i me'a ka 'oku 'ikai ke nau 'ilo 'a e ngaahi sino'i mo'oni 'oku nau tuhu ki ai.

Ko e malanga'i 'o e mo'oni ta'e ke malanga'i 'a e Mo'oni. Ko e kui mo'oni 'eni. Si'i kau 'Ahofitu, 'ia Kalaisi, " 'oku mole 'a e pulou." 'Oku talaki 'e Paula, " 'Oka tafoki ia ki he 'Eiki, 'e to'o atu 'a e pulou." " 'Oku tau vakai kotoa pē, 'o mate ta'e pulou 'i he sio'ata ki he naunau 'o e 'Eiki." 'Oku 'ikai ko ha sio noa pe.

Ko e "sio" 'a e fo'i lea 'oku ngaue'aki 'e Paula. 'Oku tala mai 'e Paula ke sio ki ai fakalaululoto ki ai, fakakaukau kia Kalaisi. Ke foaki kia Sisu hotau loto kotoa, ongo mo e tokanga kakato. Pea 'i he'etau fai ia 'oku tala mai 'e Paula 'a e me'a 'e hoko kiate kitautolu. Te tau "liliu ki hono tatau, mei he naunau ki he naunau 'i he Laumālie 'o e 'Eiki." 'Oku tala mai 'e Paula koe'uhi 'oku tau sio 'i he taimi ni kia Sisu te tau fou atu 'i he ngaahi liliu mahu'inga, mei he fetu'utaki ki he 'Otua fakafounga 'i he fono ki he fakamo'ui ki he fetu'utaki ki he 'Otua fakafounga 'ia Kalaisi ki he fakamo'ui.

Kuo tuku 'e Paula 'i hotau 'ao ha fili 'e ua:

1. Ko e a'usia fuakava motu'a, na'e 'ikai ko e fa'ufa'u ia 'a e 'Otua, 'oku fanau'i ia 'e ha ongo'i 'o e fakamala'ia ko ha faka'ai'ai ki he talangofua. 'Oku 'omi 'e he a'usia fuakava Motu'a ha talangofua fakatu'asino, fakangalingali, malualoi. 'oku teke mālohi 'e he a'usia fuakava motu'a ke talangofua ki he fono koe'uhi ke tauhi kita 'e he 'Otua.
2. 'Oku fanau'i 'a e a'usia fuakava fo'ou 'e ha ongo'i loloto mo'oni 'a e 'ofa 'a e 'Otua hangē ia ha me'a faka'ai'ai ki he talangofua. 'Oku fanau'i 'e he a'usia fuakava fo'ou ke ongo'i vivili 'i loto 'o e talangofua ki he fono 'a e 'Otua – mo'oni, hounga'ia, hao mei he fakamala'ia kotoa pē. 'Oku ma'u 'i he a'usia fuakava fo'ou 'a e ongo'i 'o e tau'ātaina koe'uhi kuo u 'osi ma'u 'a e tali lelei 'a e 'Otua ki mu'a keu fai ha ngāue 'o e talangofua ki he fono, 'a ia 'oku ne fakatupu 'iate au ha mālohi fo'ou ke talangofua 'a ia kuo te'eki ai keu ma'u ia ki mu'a.

Kuo te'eki ai fakata'e'aonga'i 'e Paula 'a e fono. Ko e me'a 'oku ne fokotu'u mai 'a e ngaahi fakangatangata 'o e mālohi 'o e fono pea mo tuku 'a e fono 'i hono feitu'u totonu 'o 'ene ngāue. Kuo te'eki ai ke ne fakahā 'oku maumautaimi 'a e fono. Ko e me'a pe 'oku ne tala 'oku 'ikai lava 'e he fono ke fai hotau fakamo'ui. 'Oku 'i ai 'a e taumu'a 'o e fono pea 'oku tala mai 'e he Tohi Tapu 'a e taumu'a ko ia: "Pea ko ia ko hotau takiaki'i 'a e fono kia Kalaisi koe'uhi ke fakatonuhia'i 'akitautolu 'i he tui. Kae hili 'a e hoko mai 'o e tui, 'oku 'ikai ke tau kei mo'ulaloa ki he fono" (Kaletia 3:24, 25).

Kuo 'osi fai 'e Paula 'a e mavahe. Ko ia 'oku ne faka'ai'ai 'akitautolu ke tau fai ha mavahe, "mei he naunau ki he naunau," mei he naunau 'o e fono ki he naunau 'o e kosipeli. 'I he taimi 'oku tau fai ai ia, 'e hoko 'a e lotu 'Ahofitu ko ha teolosia mālohi ki he fakafo'ou pe liukava.